

Адказы на пытанні віктарыны “Гісторыя беларускай графікі”

1. На бяросце (кары бярозы). Перад намі берасцяная грамата (Віцебск, мяжа XIII-XIV стст.). Расшыфроўка тэксту: “От Степана къ Нежилови. Оже еси продалъ порты, а купи ми жыта за 6 гривенъ. А ли цего еси не продалъ, а послѣ ми лицемъ. А ли еси продалъ, а добро сътвори у купи ми жыта”. Пераклад: “Ад Сцяпана к Няжылу. Калі ты прадаў адзенне, то купі мне жыта на 6 грыўняў. А калі чаго не прадаў, то прышли мне ў наяўнасці. Калі ж прадаў, то, дабрадзей мой, купі мне жыта.”.

2. Дадзеныя буквіцы (ініцыялы) змешчаныя ў пражскіх выданнях Францыска Скарыны.

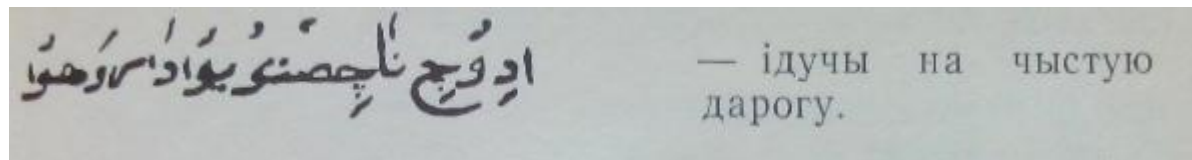
3. 7118

У кірыліцы літары мелі лікавае значэнне, гэта значыць, лічбы запісваліся адпаведнымі літарамі (кірылічная сістэма злічэння).

4. [дз], [дж].

Дубоўка, У. Праэкт літар для згукаў „дз“ і „дж“ / У. Дубоўка // Узвышша. – 1928. – №4. – С. 161-177.

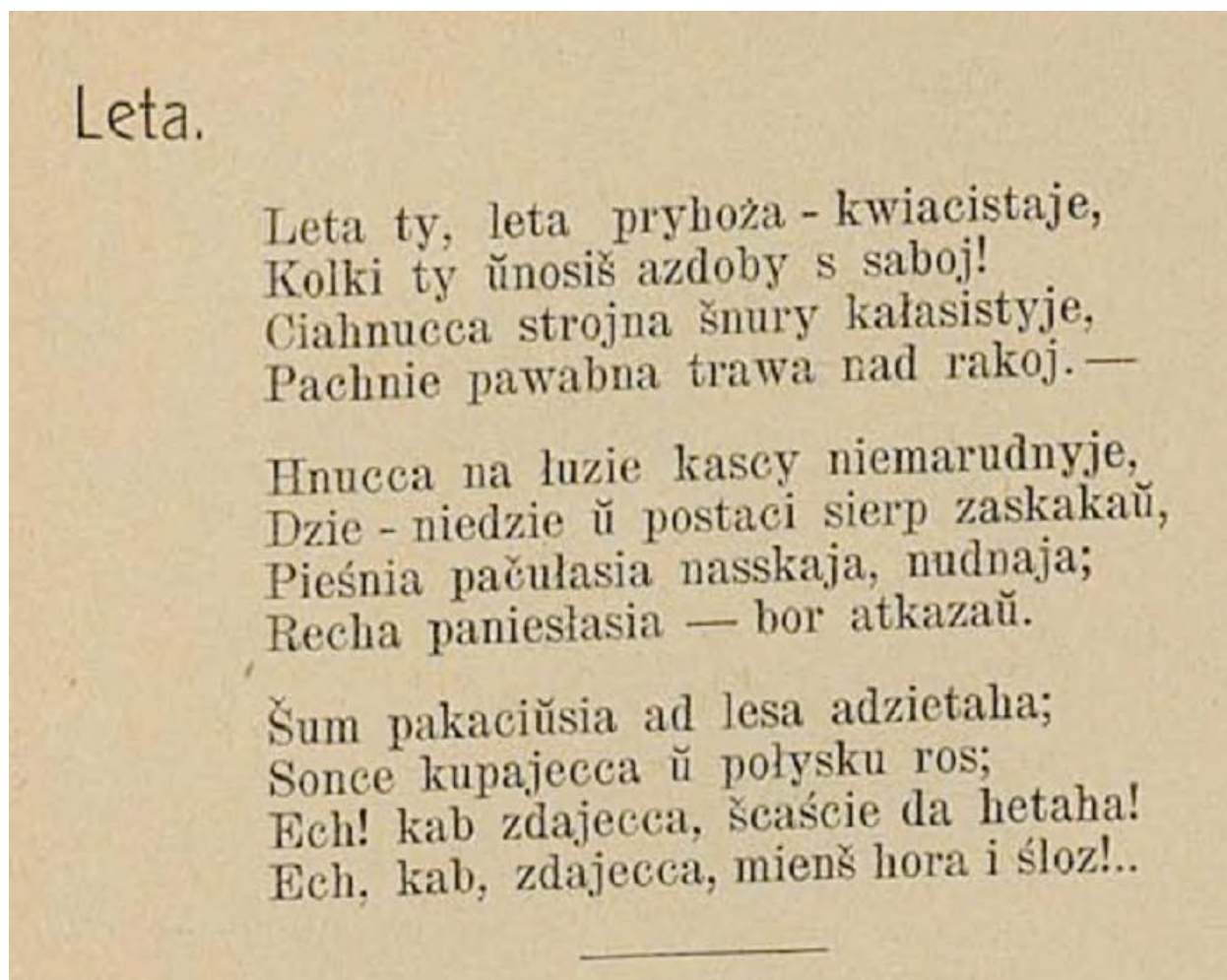
5. На беларускай мове. Перад намі фрагмент з кітабаў – кніг, напісаных на беларускай мове арабскім пісьмом.

Янкоўскі, Ф. М. Гістарычная граматыка беларускай мовы / Ф. М. Янкоўскі. – Мінск: Вышэйшая школа, 1989. – С. 61.

6. Газета “Наша ніва” (2 жніўня 1913 г.)

7. Янка Купала “Лета” (“Лета ты, лета прыгожа-квяцістае...”). Верш быў надрукаваны ў зборніку “Гусяр” (1910) на с. 49 (Huślar : [zbornik wieršaŭ] / Janka Kupała. – Pieciarburh : wydannie A. Hryniewiča, 1910. – 76 с.).

8. Kfoh'ywbq Pbrfybq – Лаўрэнцій Зізаній (беларускі тэкст быў набраны на клавятуры тады, калі была ўключана англійская раскладка)

У 1596 годзе Лаўрэнцій Зізаній надрукаваў ў Вільні кнігу “Наука ку читаню и розуменю писма словенскаго”.

9. На схеме ліній Мінскага метрапалітэна.

10. Канстанцін Міхайлавіч Міцкевіч (Якуб Колас) “Мэтодыка роднае мовы” (Менск, 1926). С. 5.

Мэтодыка роднае мовы і яе задачы.

Мэтодыка—частка дыдактыкі.

Дыдактыка даследвае ўмовы і способы найболей дакладнага навучання. Яе можна вызначыць, як тэорыю навучальнага. Дыдактыка выяўляе асноўныя пачаткі, прынятыя навучальна, ацэньвае розныя мэтоды і формы навучання, разглядае, з погляду сталі зложаных ёй асноў, рознастайныя способы выкладання.

Дыдактыка падзяляецца на дзве часткі: агульную і спецыяльную. Агульная частка дыдактыкі змяшчае ў сабе агульную тэорыю навучання. Спецыяльная частка дыдактыкі выяўляе способы прымянення агульных дыдактычных прынцыпаў пры навучальні таму ці іншаму прадмету, напрыклад: пры навучальні роднай мове, гісторыі, грамадзянству, матэматыцы і інш. Агульная частка дыдактыкі ёнчэй называецца агульнай дыдактыкай, а спецыяльная частка—мэтодыкаю.

Мэтодыку можна вызначыць, як тэорыю выкладання таго ці іншага прадмету. Такім чынам, кожны прадмет школьнага выкладання мае сваю мэтодыку.

Мэтодыка роднае мовы павінна вызначыць задачы навучання роднай мове, выяўляць, якія способы навучання найболей адпавядаюць педагогічным прынцыпам і даць найболей прыкладныя практычныя способы самога навучання. Каротка—мэтодыка роднае мовы павінна паказаць, як трэба вучыць навучальнае роднай мове, каб яно было і паспешным і незукоса правільным.

Для суджэння аб вартасці таго ці іншага мэтоду выкладання, таго ці іншага спосабу навучання, мэтодыка каруецца двума прынцыпамі: практычным і педагогічным. Настаўнік павінен клапаціцца аб тым, каб навучальнае было як можна больш сьціслым і мярсоўным, гэта значыць, каб з найменшай тратою часу і сілы навучальнае дасягнула-б гэі ці іншай мэты. Дзеля гэтага кожны падыход да навучальнага павінен быць мэталгодным, каб ня толькі практычна ён мог быць вымуляцца, але і вучыць да мэты простаю дарогаю, каб найбольшы колькасць патрэбных вучэбных звычак і навыкаў-б была найменшай колькасцю матэрыялу. Але зацікава практычнасьць павінна ёсьці незунірач з патрабаваньнямі разумнага і удумнага выхавання і навучальнага. Наадварот, пры навучальні педагогічны бок мае больш важнае значэньне і павінен быць настаўлена вышэй чыста практычных задач. Толькі пры такіх умовах вучэньне дасць добрыя вынікі.